

DEFINICJE

- RODZAJE DEFINICJI
- BŁĘDY W DEFINIOWANIU
- PSEUDODEFINICJE
- DEFINICJE W PRAWIE

dr Karol Gregorczyk

DEFINICJE

NOMINALNE

Co znaczy wyraz...?

- jest to wypowiedź językowa, która służy określeniu **znaczenia danego wyrazu** (sposobu jego rozumienia)

REALNE

Co to jest ...?

- jest to wypowiedź językowa, która służy sformułowaniu jednoznacznej **charakterystyki danego przedmiotu**

Przykłady zmian znaczeniowych

- **dworzec** – pierwotnie „folwark, siedziba wiejska, dworek”. Hipolit Cegielski, wielkopolski przemysłowiec (1815-1868) użył jako pierwszy tego wyrazu w znaczeniu „budynek stacji kolei żelaznej”;
- **kobieta** – w XVI-XVII w. „niewiasta wszeteczna, ladacznicą” (w przeciwieństwie do „białogłowy”), ale w okresie XVII-XVIII w. wyraz utracił swój pejoratywny wydźwięk (I. Krasicki, 1775 r. – „my rządym światem, a nami kobiety”);
- **księżyc** – pierwotnie „mały pan, mały władca, paniątko” (od „ksiądz”, pierwotnie „pan, władca”); od XVI w. „satelita Ziemi” (syn Słońca-księcia);
- **piwnica** – pierwotnie „pomieszczenie na piwo”, dalej „podziemny skład różnych trunków”, później też „żywności, opału itp.”

Przykłady dawnych synonimów

- kosztować i kusić,
- list i liść,
- miesiąc i księżyc,
- samotny i szczególny,
- tkanka i tkanina,
- żyto i zboże

Czy definicje są potrzebne?

Art. 294 § 1 Kodeksu karnego [Kradzież mienia o znacznej wartości]

Kto dopuszcza się przestępstwa określonego w art. 278 § 1 lub 2, art. 284 § 1 lub 2, art. 285 § 1, art. 286 § 1, art. 287 § 1, art. 288 § 1 lub 3, lub w art. 291 § 1, w stosunku do **mienia znacznej wartości**, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

Art. 115 § 5 Kodeksu karnego [Objaśnienie wyrażeń ustawowych]

Mieniem znacznej wartości jest mienie, którego wartość w czasie popełnienia czynu zabronionego przekracza 200 000 złotych.

Czy definicje są potrzebne?

Art. 278 § 4 Kodeksu karnego [Kradzież na szkodę osoby najbliższej]

Jeżeli kradzież popełniono na szkodę **osoby najbliższej**, ściganie następuje na wniosek pokrzywdzonego.

Art. 115 § 11 Kodeksu karnego [Objaśnienie wyrażeń ustawowych]

Osobą najbliższą jest małżonek, wstępny, zstępny, rodzeństwo, powinowaty w tej samej linii lub stopniu, osoba pozostająca w stosunku przysposobienia oraz jej małżonek, a także osoba pozostająca we wspólnym pożyciu.

Czy definicje są potrzebne?

Art. 54 § 1 Kodeksu karnego [**Zasady wymiaru kary dla nieletniego lub młodocianego**]

Wymierzając karę nieletniemu albo **młodocianemu**, sąd kieruje się przede wszystkim tym, aby sprawcę wychować.

Art. 115 § 10 Kodeksu karnego [**Objaśnienie wyrażeń ustawowych**]

Młodocianym jest sprawca, który w chwili popełnienia czynu zabronionego nie ukończył 21 lat i w czasie orzekania w pierwszej instancji 24 lat.

Czy definicje są potrzebne?

Art. 190 § 1 Kodeksu pracy [**Młodociany – definicja**]

Młodocianym w rozumieniu kodeksu jest osoba, która ukończyła 15 lat, a nie przekroczyła 18 lat.

Art. 191 § 1 Kodeksu pracy [**Zasady zatrudniania młodocianych oraz osób niemających 15 lat**]

Wolno zatrudniać tylko tych **młodocianych**, którzy:

- 1) ukończyli co najmniej ośmioletnią szkołę podstawową;
- 2) przedstawią świadectwo lekarskie stwierdzające, że praca danego rodzaju nie zagraża ich zdrowiu.

Czy definicje są potrzebne?

Art. 133 § 3 Kodeksu pracy [Okresy odpoczynku]

Odpoczynek, o którym mowa w § 1 i 2, powinien przypadać w niedzielę. **Niedziela** obejmuje 24 kolejne godziny, poczynając od godziny 6.00 w tym dniu, chyba że u danego pracodawcy została ustalona inna godzina.

Art. 3 pkt 7 ustawy o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni [Objaśnienia wyrażeń ustawowych]

(...) w okresie 24 kolejnych godzin przypadających odpowiednio między godziną 24.00 w sobotę a godziną 24.00 w **niedzielę**.

PODZIAŁ DEFINICJI

- ZE WZGLĘDU NA TO, DO CZEGO SIĘ ODNOSZĄ
- ZE WZGLĘDU NA BUDOWĘ
- ZE WZGLĘDU NA FUNKCJĘ LUB CEL

1. PODZIAŁ DEFINICJI Z UWAGI NA TO, DO CZEGO SIĘ ODNOSZĄ

Definicje nominalne

Określa znaczenie (sens) danego wyrazu (wyrażenia): jak należy rozumieć dane wyrażenie na gruncie określonego języka.

Zastępuje jedno wyrażenie (definiowane) innymi wyrażeniami – sformułowana w metajęzyku (nie odnosi się wprost do przedmiotów, a do samych wyrazów językowych).

Zasadniczo wyraz definiowany występuje w supozycji materialnej.

np. „Wyraz <<Żołnierz>> znaczy tyle, co osoba pełniąca czynną służbę wojskową”.

Definicje realne

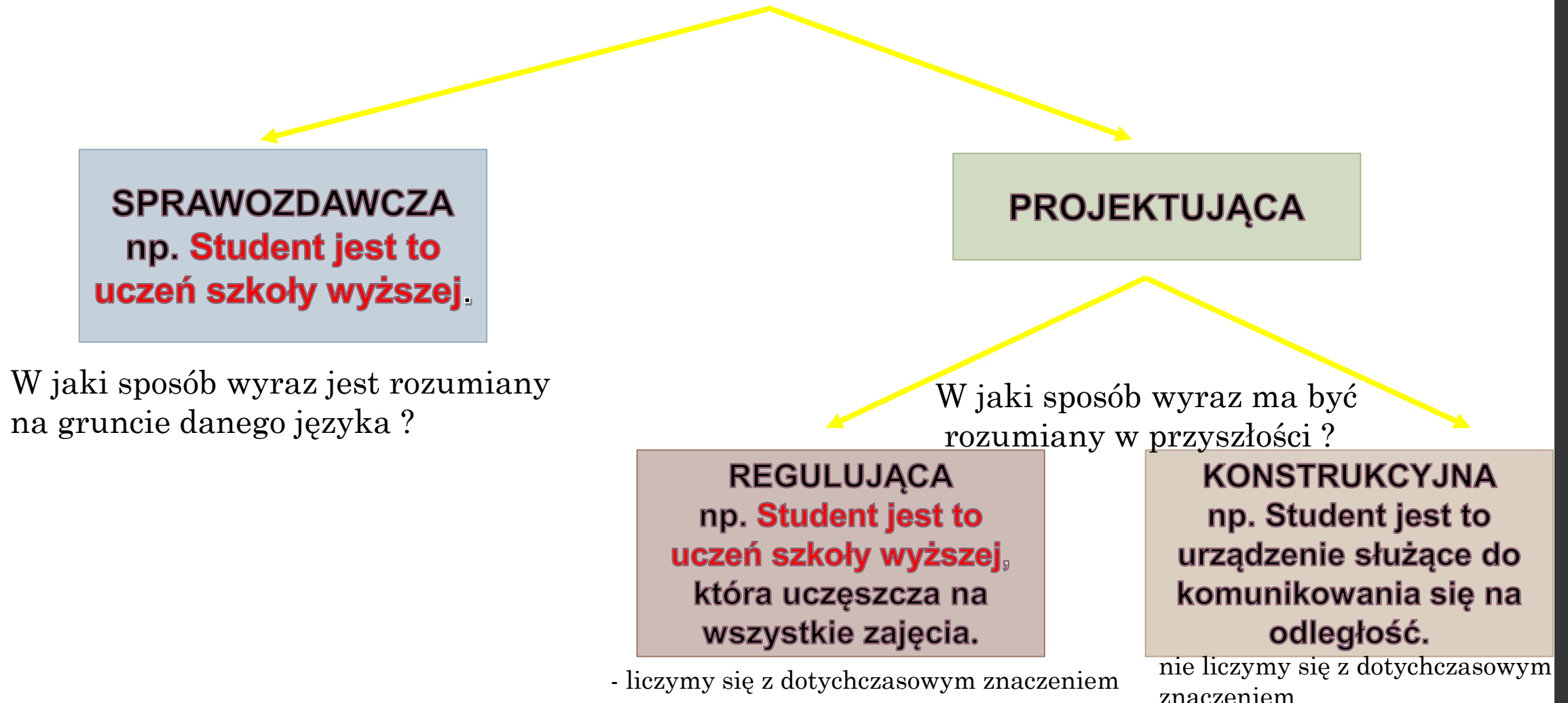
Odnosi się do rzeczy, obiektów, osób, stanów rzeczy, zjawisk itd., które istnieją w świecie.

Formułuje jednoznaczną charakterystykę danego przedmiotu – sformułowana w języku I stopnia.

Zasadniczo wyraz definiowany występuje w supozycji prostej albo formalnej.

np. „Co to jest długopis?”
„Długopis jest to przyrząd służący do pisania”.

2. PODZIAŁ DEFINICJI Z UWAGI FUNKCJE/ZADANIA/CELE

2. PODZIAŁ DEFINICJI Z UWAGI FUNKCJE/ZADANIA/CELE

Definicje sprawozdawcze

Definicje analityczne: zdanie relacji ze znaczenia danego wyrażenia.

Określa znaczenie danego wyrażenia, które funkcjonuje aktualnie lub takie, które funkcjonowało w przeszłości.

Odtwarza znaczenie określanego wyrażenia w danym języku.

np. **Student jest to uczeń szkoły wyższej.**

Definicje projektujące

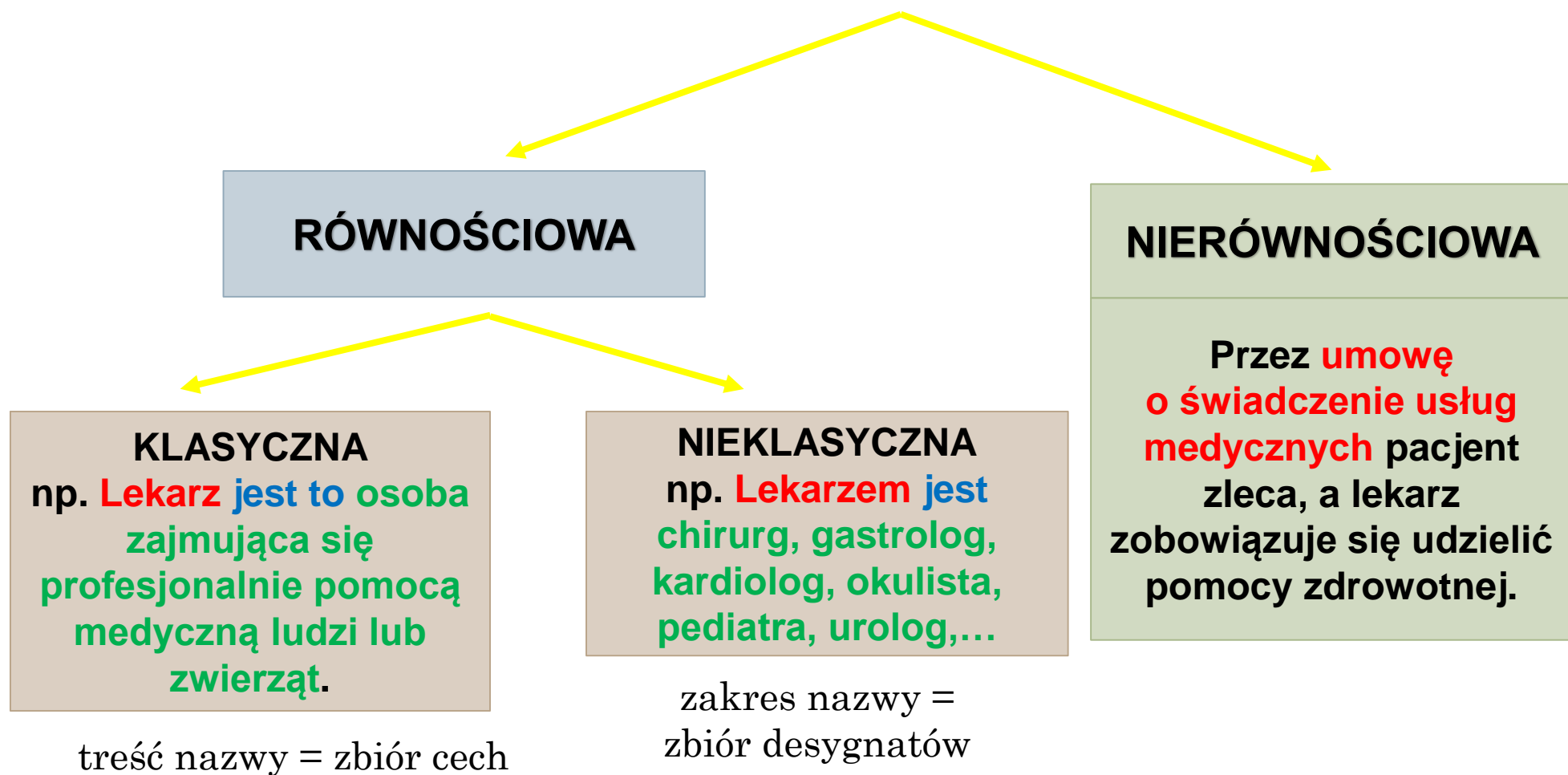
Definicje syntetyczne: określa znaczenie danego wyrażenia na przyszłość.

Dwa rodzaje:

1. Definicja konstrukcyjna: określa zupełnie nowy termin albo określa nowe (odmienne) znaczenie znanego już terminu, np. **Student jest to urządzenie służące do komunikowania się na odległość.**

2. Definicja regulująca: uwzględniając znane znaczenie terminu – określa jego zastrzeżenie (dla nazwy nieostrej) albo ujednolichenie (dla nazwy wieloznacznej), np. **Student jest to uczeń szkoły wyższej, który uczęszcza na wszystkie zajęcia.**

3. PODZIAŁ DEFINICJI Z UWAGI NA BUDOWĘ (KONSTRUKCJĘ)

3. PODZIAŁ DEFINICJI Z UWAGI NA BUDOWĘ (KONSTRUKCJĘ)

❑ DEFINICJE RÓWNOŚCIOWE

1. **Definicja klasyczna (treściowa)** – odniesienie do treści wyrażenia.

2. **Definicja nieklasyczna (zakresowa)** – odniesienie do zakresu wyrażenia.

• Stylizacje definicji równościowej:

→ **słownikowa**: „ <<A>> znaczy tyle co <>”

→ **semantyczna**: „<<A>> oznacza B”

→ **przedmiotowa**: „A jest to B”

❑ DEFINICJE NIERÓWNOŚCIOWE

- Definicja nawiasowa
- Definicja aksjomatyczna
- Definicja indukcyjna

❑ DEFINICJE CZĄSTKOWE

Definicje niepełne – nie podają one wyczerpującej charakterystyki danego wyrazu, a jedynie częściową, głównie poprzez użycie sformułowania: „zwłaszcza”, „w szczególności”, „przede wszystkim” itd.

DEFINICJA RÓWNOŚCIOWA

- Jest ona konstruowana ze stałych trzech części:

1. **DEFINIENDUM** → objaśniany wyraz (nazwa definiowana)
2. **ZWROT ŁĄCZĄCY** → przejście od części objaśnianej do objaśniającej (spójnik)
3. **DEFINIENS** → część objaśniająca (zwrot definiujący)

(definiendum) (łącznik)

(definiens)

Np. **Młodocianym** jest sprawca, który w chwili popełnienia czynu zabronionego nie ukończył 21 lat i w czasie orzekania w pierwszej instancji 24 lat.

DEFINICJA RÓWNOŚCIOWA :

definicja klasyczna

Definicja równościowa klasyczna (**treściowa**): „**A jest to B o cechach C**”

1. **DEFINIENDUM** → objaśniany wyraz (nazwa definiowana)
2. **ZWROT ŁĄCZĄCY** → przejście od części objaśnianej do objaśniającej
3. **DEFINIENS** → część objaśniająca (zwrot definiujący), która zawiera:
rodzaj najbliższy (*genus proximum*) i różnicę gatunkową (*differentia specifica*)

Np. **Człowiek** jest to zwierzę rozumne.
Żołnierz jest to osoba pełniąca czynną służbę wojskową.

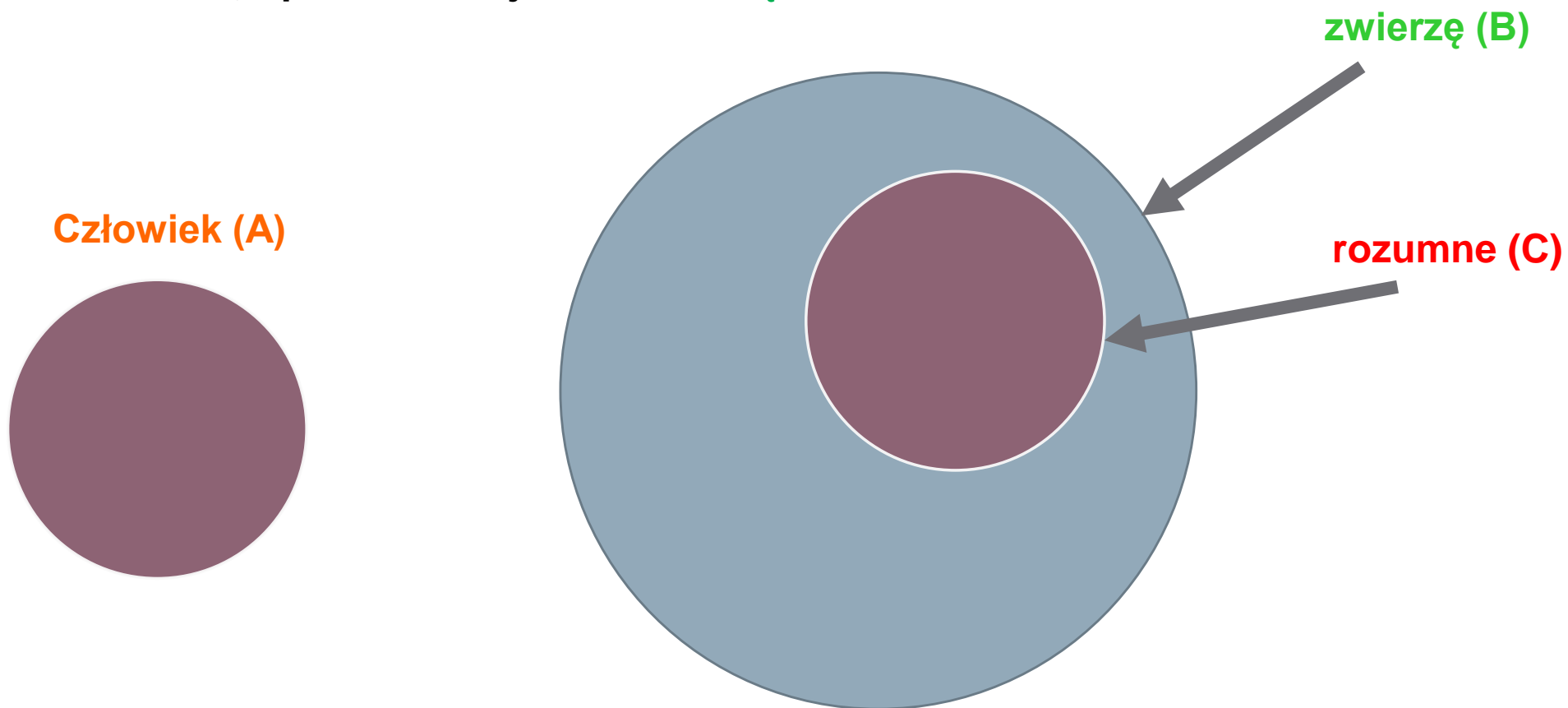
[A jest to B o cechach C]

DEFINICJA RÓWNOŚCIOWA :

definicja klasyczna

- Definicja równościowa klasyczna (treściowa):

„A jest to B o cechach C”, np. Człowiek jest to zwierzę rozumne.

DEFINICJA RÓWNOŚCIOWA :

definicja klasyczna

- Definicja równościowa klasyczna (**treściowa**):

„A jest to B o cechach C”, np. Człowiek jest to

definiendum łącznik

zwierzę rozumne.
genus proximum differentia specifica

definiens

- Genus proximum (B) jest **nazwą nadrzędną** w stosunku do zakresu nazwy definiowanej, czyli definiendum (A).
- Differentia specifica (cechy C) **zawęża** z kolei zakres nazwy określającej genus proximum (B), aby był on **zamienny** z zakresem definiendum (A).

DEFINICJA RÓWNOŚCIOWA :

definicja nieklasyczna

- Definicja równościowa nieklasyczna (**zakresowa**): „**A jest to B lub C lub D...**”
 1. **DEFINIENDUM** → objaśniany wyraz (nazwa definiowana)
 2. **ZWROT ŁĄCZĄCY** → przejście od części objaśnianej do objaśniającej
 3. **DEFINIENS** → część objaśniająca (zwrot definiujący), która zawiera wyliczenie różnych pojęć, których suma zakresów łącznie daje zakres nazwy definiowanej,np. **Przestępstwo** jest **zbrodnią albo występkiem**.
Karami są: 1) **grzywna**, 2) **ograniczenie wolności**, 3) **pozbawienie wolności**,
4) **25 lat pozbawienia wolności**, 5) **dożywotnie pozbawienie wolności**.

DEFINICJA NIERÓWNOŚCIOWA

- Nie posiada trójelementowej budowy równościowej.
- **Nie występuje spójnik łączący.**
- **DEFINICJA NAWIASOWA:** w nawiasie ujęte są wyrażenia, które są objaśniane

Np.

art. 396 k.c. Jeżeli zostało zastrzeżone, że jednej lub obu stronom wolno od umowy odstąpić za zapłatą oznaczonej sumy (**odstępne**), oświadczenie o odstąpieniu jest skuteczne tylko wtedy, gdy zostało złożone jednocześnie z zapłatą odstępnego.

art. 145 § 1. k.c. Jeżeli nieruchomość nie ma odpowiedniego dostępu do drogi publicznej lub do należących do tej nieruchomości budynków gospodarskich, właściciel może żądać od właścicieli gruntów sąsiednich ustanowienia za wynagrodzeniem potrzebnej służebności drogowej (**droga konieczna**).

DEFINICJA NIERÓWNOŚCIOWA

definicja aksjomatyczna

- definicja przez postulaty, definicja w uwikłaniu
- Wyrażenie, które ma być objaśnione, umieszcza się w kilku wzorcowych zdaniach, dzięki którym możemy zrozumieć, jakie znaczenie należy nadać definiowanemu wyrażeniu

Np. Przez **umowę o dzieło** przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do wykonania oznaczonego dzieła, a zamawiający do zapłaty wynagrodzenia.

DEFINICJA NIERÓWNOŚCIOWA

definicja indukcyjna

- tzw. definicja rekurencyjna, składa się ona z dwóch części:
- **warunku wyjściowego**: wymienia niektóre elementy, które na pewno należą do zbioru nazwy definiowanej
- **warunku indukcyjnego**: wymienia pozostałe (nowe) elementy, podając zależność, w jakiej występują elementy ze zbioru warunku wyjściowego (podane wcześniej) do zbioru warunku indukcyjnego (nowe obiekty).

Np. Nie może być świadkiem przy sporządzaniu testamentu **osoba, dla której w testamencie została przewidziana jakakolwiek korzyść**. Nie mogą być również świadkami: **małżonek tej osoby, jej krewni lub powinowaci pierwszego i drugiego stopnia oraz osoby pozostające z nią w stosunku przysposobienia**.

DEFINICJA NIERÓWNOŚCIOWA

definicja indukcyjna

- C jest potomkiem B, gdy C jest dzieckiem B. (warunek wyjściowy)
- Jeżeli C jest potomkiem B, a B jest dzieckiem A, to C jest potomkiem A. (warunek indukcyjny)
- Np. Książę William jest potomkiem księcia Karola, gdy książę William jest dzieckiem księcia Karola. (warunek wyjściowy)
- Jeżeli książę William jest potomkiem księcia Karola, a książę Karol jest dzieckiem królowej Elżbiety II, to książę William jest potomkiem królowej Elżbiety II. (warunek indukcyjny)

DEFINICJA CZĄSTKOWA

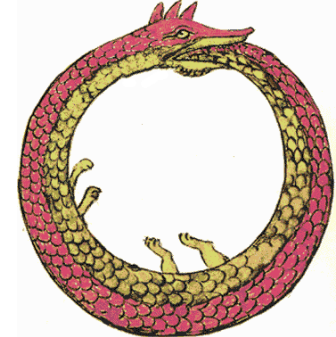
Definicje niepełne: nie podają one wyczerpującej charakterystyki danego wyrazu, a jedynie częściową, głównie poprzez użycie sformułowania: „zwłaszcza”, „w szczególności”, „przede wszystkim” itd.

Np. Dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach.

BŁĘDY W DEFINIOWANIU

1. BŁĘDNE KOŁO

- Polega na tym, że to, co ma być wyjaśniane (określane), jest powtarzane w części wyjaśniającej (określającej).
- Przyjmuje dwie możliwości:

1. BŁĘDNE KOŁO BEZPOŚREDNIE (*IDEM PER IDEM* – TO SAMO PRZESZ TO SAMO),

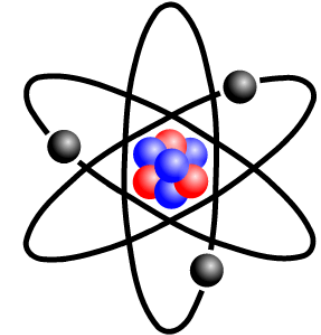
np. **Sędzia** to człowiek, który **sądzi** ludzi.

Logika jest to nauka o **logicznym** rozumowaniu.

2. BŁĘDNE KOŁO POŚREDNIE → występuje ciąg zdań „zapętlających się”

np. **Prawo** to zbiór norm informujących, jak działać legalnie. Działaniem legalnym nazywamy czynność, która jest zgodna z **prawem**.

2. BŁĄD *IGNOTUM PER IGNOTUM*

- **Nieznane przez nieznane** → w definiensie definicji (części objaśniającej) znajdują się wyrażenia obce (nieznane) odbiorcy definicji, skutkiem czego definiendum nie zostaje właściwie określone.
- Występowanie tego błędu jest uzależnione od stopnia wiedzy odbiorcy.

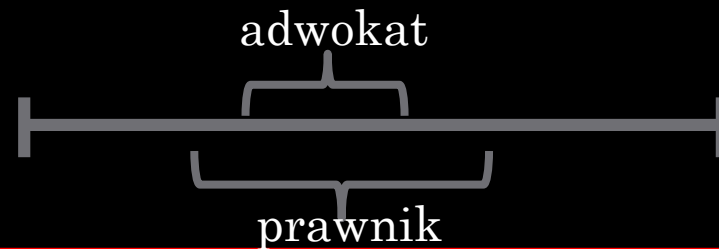
Np. **Noeza** jest to **intelekcja**.

3. NIEADEKWATNOŚĆ DEFINICJI

- Ma miejsce wtedy, gdy zakres definiendum nie jest równy zakresowi definiensa → definicja jest nieadekwatna
- Trzy możliwości błędu:
 1. **DEFINICJA ZA SZEROKA** → np. **Adwokat** jest to **osoba z wyższym wykształceniem**.
 2. **DEFINICJA ZA WĄSKA** → np. **Akt prawny** jest to **ustawa**.
 3. **DEFINICJA JEDNOCZEŚNIE ZA WĄSKA I ZA SZEROKA** (KRZYŻOWANIE SIĘ) → np. **Lekarz** jest to **osoba wysportowana i szczupła**.

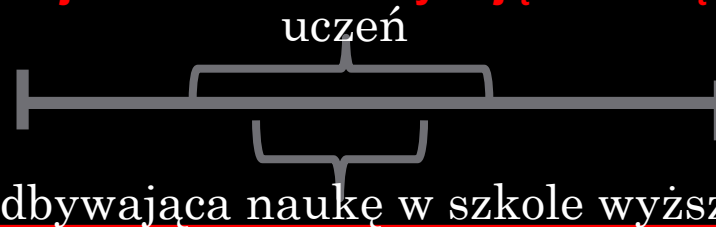
3. NIEADEKWATNOŚĆ DEFINICJI

definicja za szeroka: **Adwokat jest to osoba z wyższym wykształceniem.**

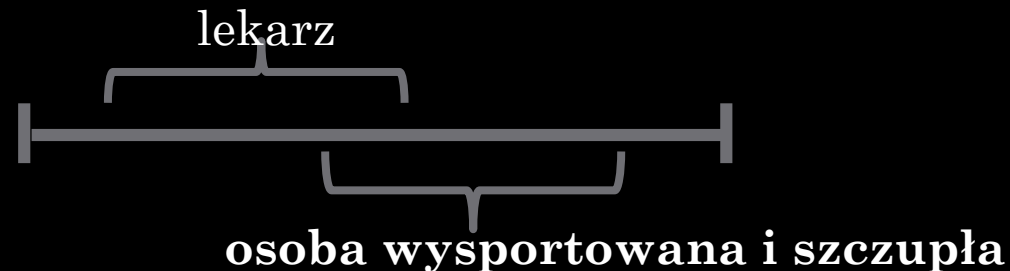

definicja za wąska:

Uczeń jest to osoba odbywająca naukę w szkole wyższej.

definicja za szeroka i za wąska: Lekarz jest to osoba wysportowana i szczupła.

4. BŁĄD PRZESUNIĘCIA KATEGORIALNEGO

- Polega on na zastosowaniu (pomieszaniu) odmiennych kategorii ontologicznych w definiedum i definiensie
- Zakresy obu tych członów wykluczają się (stosunek przeciwieństwa).

Np. **Sprawiedliwość** jest to cenna społecznie **rzecz**, która powinna być realizowana przez organy państwa.

Prawo jest to **relacja** między obywatelami a władzą publiczną.

PSEUDODEFINICJE

Fragment rozmowy z TV

- Panie pośle, czy to prawda, że pana szef **odrzucał** możliwość współpracy, złożoną przez partię XYZ?
- Panie redaktorze, takie zdarzenie nie miało miejsca.
- No, ale są przecież świadkowie, którzy mówią, że pana szef rozmawiał z szefem partii XYZ, a po rozmowie obydwaj panowie rozstali się wzburzeni. Czy pan nie wprowadza mnie w błąd?
- Panie redaktorze, pewne sprawy musimy sobie wyjaśnić. Mój szef **nie odrzucał** możliwości współpracy z szefem partii XYZ, tylko jej po prostu **nie przyjął**. Jest różnica między odrzuceniem a nieprzyjęciem: bo odrzuca się rzeczy dobre, a nie przyjmuje rzeczy złych.

PSEUDODEFINICJE

- występują wtedy, gdy jakaś wypowiedź przypomina definicję, ale jednak nią nie jest.
- **DEFINICJA PERSWAZYJNA** → efekt manipulacyjny, a nie wyjaśnianie
- służy np. wywarciu określonych emocji na odbiorcy lub też nieuprawnionej modyfikacji swojego stanowiska (próba zamaskowania)

Np. „Przemilczenie pewnych faktów w trosce o dobro i spokój opinii publicznej nie jest kłamstwem. O kłamstwie można mówić tylko wtedy, gdy ktoś zataja prawdę w trosce o sprawy prywatne, a nie publiczne. Nie powiedziałem, jak dokładnie było, ale przecież nie skłamałem. To są elementarne różnice zrozumiałe dla wszystkich racjonalnych ludzi, dziwię się, że muszę je tłumaczyć”.

POZOSTAŁE PSEUDODEFINICJE

- Nie służą manipulacji, informują o czymś, lecz nie są definicjami
- **DEFINICJA OSTENSYWNA** → „To jest ściana”
- **WYJAŚNIANIE PRZEZ PRZYKŁAD** → „Ustawa to np. Kodeks cywilny”
- **WYJAŚNIANIE PRZEZ PORÓWNANIE** → „Waćpan to taka dawna nazwa dla mężczyzny”
- **WYJAŚNIANIE PRZEZ ODRÓŻNIENIE** → „*ius* jest podobne do *lex*, tyle że *ius* dotyczy zasad prawa, a *lex* przepisów prawnych”
- **WYJAŚNIANIE METAFORYCZNE** → „Sumienie to taki wewnętrzny strażnik”

Definicja dejktyczna (przez pokazanie)

Olek i kotek.
Kto to ? To Olek.
A to kotek Olka.
I miska tam stoi.
To miska kotka.

Kotek ma tam mleko.
-Mli mli mli -kotek mlaska.

DEFINICJE W PRAWIE

DEFINICJE PRAWNE (LEGALNE)

- Stanowią często niezbędny element aktów prawnych, w celu usunięcia wieloznaczności, nieostrości wyrażeń językowych; jednakże ich liczba nie może przytłaczać. Zasadniczo przyjmuje się znaczenie wyrażenia funkcjonujące w języku naturalnym.
- **Są to definicje nominalne** – określają konkretne znaczenie danych wyrażeń, nie opisują świata i jego przedmiotów
- Zasadniczo nie są to definicje sprawozdawcze, a raczej **definicje projektujące** – ustalają nowe znaczenie dla danego określenia, dookreślają znane już znaczenie, wprowadzają całkiem nową nazwę i jej znaczenie itd.
- Najczęściej w tekstach aktów prawnych występują **definicje regulujące**
- Zasadniczo, definicjom legalnym (które są przepisami – język prawny) przyznaje się **normatywny charakter**: oznacza to, że wyrażają one pewne normy dotyczące wykładni prawa – jakie przyjąć znaczenie danego wyrażenia
→ nakaz przyjmowania takiego znaczenia dla definiowanego wyrażenia, jakie przyjął ustawodawca w definicjach legalnych.

Przykłady definicji legalnych

- **Młodocianym** jest sprawca, który w chwili popełnienia czynu zabronionego nie ukończył 21 lat i w czasie orzekania w pierwszej instancji 24 lat.(art. 115 § 10 Kodeksu karnego).
- **Przedsiębiorcą** jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna, o której mowa w art. 33 definicja jednostki organizacyjnej niebędącej osobą prawną, § 1, prowadząca we własnym imieniu działalność gospodarczą lub zawodową (art. 43 Kodeksu cywilnego).
- **Czasem pracy** jest czas, w którym pracownik pozostaje w dyspozycji pracodawcy w zakładzie pracy lub w innym miejscu wyznaczonym do wykonywania pracy (Art. 128 § 1 Kodeksu pracy).

DEFINICJE PRAWNE (LEGALNE)

„ZASADY TECHNIKI PRAWODAWCZEJ”

§ 146. 1. W ustawie lub innym akcie normatywnym **formuluje się definicję danego określenia**, jeżeli:

- 1) dane określenie jest wieloznaczne;
- 2) dane określenie jest nieostre, a jest pożądane ograniczenie jego nieostrości;
- 3) znaczenie danego określenia nie jest powszechnie zrozumiałe;
- 4) ze względu na dziedzinę regulowanych spraw istnieje potrzeba ustalenia nowego znaczenia danego określenia.

2. Jeżeli określenie wieloznaczne występuje tylko w jednym przepisie prawnym, jego definicję formuluje się tylko w przypadku, gdy wieloznaczności nie eliminuje zamieszczenie go w odpowiednim kontekście językowym.

§ 147. 1. Jeżeli w ustawie lub innym akcie normatywnym ustalono znaczenie danego określenia w drodze definicji, w obrębie tego aktu nie wolno posługiwać się tym określeniem w innym znaczeniu.

2. Jeżeli zachodzi konieczność odstąpienia od zasady wyrażonej w ust. 1, wyraźnie podaje się inne znaczenie danego określenia i ustala się jego zakres odniesienia.

DEFINICJE PRAWNE (LEGALNE)

§ 150. 1. Jeżeli dane określenie ma być używane w **jednym znaczeniu w obrębie całej ustawy** lub innego aktu normatywnego albo całej jednostki systematyzacyjnej danego aktu, jego **definicję zamieszcza się odpowiednio w przepisach ogólnych tego aktu albo w przepisach ogólnych danej jednostki systematyzacyjnej.**

2. Jeżeli dane określenie ma być używane **w ustalonym znaczeniu tylko w obrębie zespołu przepisów**, jego definicję zamieszcza się w bezpośrednim sąsiedztwie tych przepisów.

3. Jeżeli ustawa zawiera wiele **wielokrotnie powtarzających się określeń** wymagających zdefiniowania, ich **definicje można zamieścić w wydzielonym fragmencie przepisów ogólnych ustawy**, oznaczając ten fragment nazwą „**Objaśnienia określeń ustawowych**”.

DEFINICJE PRAWNE (LEGALNE)

§ 151. 1. **Definicję formułuje się tak, aby wskazywała w sposób niebudzący wątpliwości, że odnosi się do znaczenia określeń**, w szczególności nadaje się jej postać: „**Określenie „a” oznacza b.**” albo „**Określenie „a” znaczy tyle co wyrażenie „b**”.

2. Jeżeli względy stylistyczne przemawiają za inną formą definicji, używa się zwrotu łączącego „**jest to**”.

§ 152.

Zwrotów charakterystycznych dla definicji, w szczególności **zwrotu „jest równoznaczne z ...”**, nie używa się w znaczeniu niedefinicyjnym.

DEFINICJE PRAWNE (LEGALNE)

§ 153. 1. **Definicję zakresową (wyliczającą elementy składowe zakresu)** formułuje się w jednym przepisie prawnym i obejmuje się nią cały zakres definiowanego pojęcia.

2. **Jeżeli wyliczenie wszystkich elementów zakresu definiowanego pojęcia w jednym przepisie prawnym nie jest możliwe**, w definicji wyraźnie zaznacza się, że tekst tej samej lub innej ustawy zawiera nadto elementy uzupełniające tę definicję, w szczególności przez użycie zwrotu: „... i inne wskazane w przepisach ...”.

3. Jeżeli nie jest możliwe sformułowanie definicji, o której mowa w ust. 1 lub 2, **można objaśnić znaczenie danego określenia przez przykładowe wyliczenie jego zakresu, wyraźnie wskazując przykładowy charakter wyliczenia przez posłużenie się zwrotem: „w szczególności”**.